

PATVIRTINTA

Nemakščių Martyno Mažvydo gimnazijos

direktoriaus 2017-08-31 įsakymu Nr. V₁-192

RASEINIŲ R. NEMAKŠČIŲ MARTYNO MAŽVYDO GIMNAZIJA
POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMAS NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS
MOKINIAMS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šia tvarka siekiama padėti gimnazijos darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

2. Tvarkos aprašas nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo gimnazijoje sąlygas.

3. Vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti gimnazijoje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių sąrašas naudojamas gimnazijos darbo tvarkos taisyklėse.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – gimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję gimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje gimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

II SKYRIUS

BENDROSIOS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO SĄLYGOS

4. Taikant numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias aplinkybes.

5. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę turi būti nedelsiant informuojamas gimnazijos direktorius arba socialinis pedagogas, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei, Vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) policijos komisariatas.

III SKYRIUS

UGDYMO SI VIETOS PAKEITIMAS

6. Ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

7. Pakeitus ugdymosi vietą, mokinsys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas socialinio pedagogo, direktoriaus pavaduotojo ugdymui arba direktoriaus.

8. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama gimnazijos direktoriaus sprendimu, atsižvelgus į socialinio pedagogo, direktoriaus pavaduotojo ugdymui rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

IV SKYRIUS

DIREKTORIAUS PAVADUOTOJO UGDYMO SI AR SOCIALINIO PEDAGOGO IŠKVIETIMAS

9. Gimnazijos darbuotojas gali išsikviesti socialinį pedagogą arba direktoriaus pavaduotoją ugdymui, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

10. Socialinis pedagogas arba direktoriaus pavaduotojas ugdymui tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui (-iams).

V SKYRIUS

MOKINIŲ DAIKTŲ PATIKRINIMAS

11. Gimnazijos darbuotojas, kilus pagrįstiems įtarimams, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, nedelsdamas apie tai informuoja socialinį pedagogą, direktoriaus pavaduotoją ugdymui arba direktorių.

12. Gimnazijos darbuotojas ir (ar) socialinis pedagogas arba direktoriaus pavaduotojas ugdymui turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

13. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du gimnazijos darbuotojai, vienas iš jų – socialinis pedagogas. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

14. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į gimnaziją. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.

15. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas socialinio pedagogo arba direktoriaus pavaduotojo ugdymui.

VI SKYRIUS

PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

16. Gimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

16.1. apsaugoti mokinį nuo savo ar kitų asmenų (su)žalojimo;

16.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, gimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

16.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pašalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

16.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius gimnazijos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

16.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

16.6. atskirti mokinį, griauančią bendrą klasės tvarką ar gimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui – klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje gimnazijos patalpoje, prižiūrimas socialinio pedagogo, direktoriaus pavaduotojo ugdymui, direktoriaus arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba;

16.7. gimnazijos renginio metu pašalintas mokinys turi būti prižiūrimas socialinio pedagogo, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiui – mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai).

17. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui – siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui – kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan).

18. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

- 18.1. mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;
- 18.2. mokinį vedant už rankos;
- 18.3. guodžiant mokinį;
- 18.4. pasveikinant mokinį;
- 18.5. padedant neįgaliam mokiniui;
- 18.6. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;
- 18.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;
- 18.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai naudotis ugdymosi procese naudojamas priemonės;
- 18.9. teikiant pirmąją pagalbą.

19. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

- 19.1. naudojami kaip bausmė;
  - 19.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;
  - 19.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;
  - 19.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.
20. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

21. Gimnazijos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Gimnazija, taikydamą poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, turi supažindinti mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) arba bent vieną iš jų su gimnazijos dokumentais (jų pakeitimais), kuriuose numatytos poveikio priemonės netinkamai besielgiantiems mokiniams, jų taikymo sąlygos ir tvarka.

23. Visus skundus dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo privalu nuodugniai ir operatyviai išnagrinėti teisės aktų ir gimnazijos veiklą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka.

24. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus gimnazija informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas.

38. Su taisyklėmis mokslo metų pradžioje mokinius supažindina klasės vadovas (mokiniai įpareigojami pasirašyti).

25. Tvarkos priežiūrą vykdo gimnazijos Vaiko gerovės komisija.

Nemakščių Martyno Mažvydo gimnazijos
Poveikio priemonių taikymo netinkamai
besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašo
1 priedas

MOKINIO UGDYMO SI VIETOS PAKEITIMAS

PAŽYMA Nr.....

.....

(Data)

Mokinio vardas, pavardė, klasė _____

Mokytojo vardas, pavardė _____

Mokomasis dalykas _____

Laikas _____

Mokinio ugdymosi vietos pakeitimo priežastis:

Mokytojo taikytos poveikio priemonės :

1. _____

2. _____

3. _____

_____
(Mokytojo parašas)

Nemakščių Martyno Mažvydo gimnazijos
Poveikio priemonių taikymo netinkamai
besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašo
2 priedas

MOKINIO DAIKŲ PAĖMIMAS

PAŽYMA Nr. _____

(Data)

Mokinio vardas, pavardė, klasė _____

Įvykio vieta, laikas _____

Įvykio aprašymas _____

_____

_____

_____

Paimtos priemonės saugojimui: _____

_____

Pastabos: _____

_____

Įvykį užfiksavo:

(Pareigos, vardas, pavardė, parašas) _____

Paimant mokinio daiktus dalyvavo:

(Pareigos, vardas, pavardė, parašas) _____

_____

(Pareigos, vardas, pavardė, parašas) _____

_____

(Mokinio vardas, pavardė, parašas) _____

Susipažinau:

(Mokinio tėvų (teisėtų vaiko atstovų) vardas, pavardė, parašas)

_____